

รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ  
การสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA \*  
The Training Curriculum for professional teacher students to Enhance  
Competency in The Creation of Reading Literacy Assessment Tools  
According to the PISA Style

<sup>1</sup>พิบูลย์ ตัญญาบุตร, สมบัติ คชสิทธิ์ และ สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม

<sup>1</sup>Phibun Tanyabut, Sombat Kotchasit and Supatcha Sri-lam

<sup>1</sup>มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

<sup>1</sup>Valaya Alongkorn Rajabhat University, Thailand.

<sup>1</sup>Corresponding Author's Email: tagadanew2@gmail.com



## บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม 2) พัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินสมรรถนะ และรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ จุดมุ่งหมายของรูปแบบ โครงสร้างของรูปแบบ เนื้อหาสาระของรูปแบบ กิจกรรมของรูปแบบ สื่อและแหล่งเรียนรู้ของรูปแบบ และการวัดและประเมินผลของรูปแบบ ซึ่งมีกรอบสมรรถนะแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ โดยแต่ละด้านมี 6 ตัวชี้วัด ทั้งนี้กิจกรรมการฝึกอบรมของรูปแบบมี 6 ชั้น คือ ทบทวนความรู้ ชี้นำแนวทาง นำเสนอเนื้อหา เรียนรู้สู่ทักษะ ส่งเสริมการนำไปใช้ และสรุปการเรียนรู้ สำหรับผลการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม เป็นคู่มือการใช้รูปแบบที่ประกอบด้วยแผนการจัดการฝึกอบรม จำนวน 6 หน่วย ซึ่งมีผลการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) สมรรถนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยจากการประเมินสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับค่าเฉลี่ยจากการประเมินผลงานการสร้างเครื่องมือของผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลังทดลองใช้รูปแบบในการฝึกอบรม ที่สูงกว่าเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**คำสำคัญ:** รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม; สมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู; การสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่าน

## Abstract

The study consisted of the following objectives: 1) to investigate the components of training curriculum model; 2) to develop the training curriculum model; and 3) to explore the results of using training curriculum model. The study applied research and development approach. A sample group included 30 professional teacher students who were studying at the fourth year at Rajabhat Rajanagarindra University, who were selected by way of multi-stage sampling. The research instruments were competency assessment form and training curriculum model. The statistics used for analyzing the data were mean, standard deviation (S.D.), and t-test.

The study found the following results: 1) There are 7 components for training curriculum model, namely model principles, model objectives, model structure, model content, model activity, model media and learning resource, model measurement and evaluation. The competency framework is divided into 3 aspects: knowledge, skills, and attitudes. Each aspect contains 6 indicators, and model training activity consists of 6 stages: reviewing knowledge, providing guidance, presenting content, learning new skills, advocating its application, and summarizing learning. The results of expert examination of the propriety are found to be at the highest level; 2) The training curriculum model is a guidebook for using a model that consists of a training management plan, which is divided into six units, and in which the results of expert examination of the propriety are found to be at the highest level; and 3) The posttest mean of those who participated in the training is higher than the pretest mean, with a statistical significance of 0.05 level. The posttest mean from assessing the tools created by those who took part in the training is higher than the specified criteria of 70%, with a statistical significance of 0.05 level.

**Keywords:** Training Curriculum Model; Competency of Professional Teacher Students; The Creation of Reading Literacy Assessment Tools

## บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทยได้กำหนดให้สถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา จัดการศึกษาด้วยหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 และต้องพัฒนาระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้มาตรฐานระดับสากล เพื่อยกระดับคุณภาพระบบการศึกษาของประเทศไทยให้มีศักยภาพที่จะแข่งขันกับนานาชาติได้ โดยระดับคุณภาพระบบการศึกษาของประเทศไทยนั้น ใช้ผลการประเมินนักเรียนด้วยมาตรฐานสากลของ PISA ซึ่งองค์การเพื่อ

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) เป็นหน่วยดำเนินการประเมินศักยภาพนักเรียนอายุ 15 ปี เกี่ยวกับความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง ด้วยการใช้เครื่องมือในลักษณะแบบทดสอบการใช้ความรู้และทักษะแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ออกแบบให้ใกล้เคียงสภาพปัญหาในชีวิตจริง ประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (Reading Literacy) ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ซึ่งนับว่าจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นสิ่งที่ประชากรจำเป็นต้องมีเพื่อการพัฒนาและการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ (Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2019)

ในรอบการประเมิน PISA 2018 ที่ผ่านมาพบว่า ผลการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อเปรียบเทียบกับผลการประเมิน PISA 2015 ที่ผ่านมาพบว่า ความฉลาดรู้ด้านการอ่านมีคะแนนลดลง 16 คะแนน ส่วนความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์มีคะแนนเพิ่มขึ้น 3 คะแนน และความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์มีคะแนนเพิ่มขึ้น 4 คะแนน ผลสรุปความฉลาดรู้ด้านการอ่านของประเทศไทย พบว่านักเรียนมีความฉลาดรู้ด้านการอ่านอยู่ในระดับ 2 ขึ้นไปจำนวนร้อยละ 40 ซึ่งลดลงจากผลการประเมินจาก PISA 2015 ในปี 2558 ที่มีคะแนนตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป อยู่ที่ประมาณร้อยละ 50 ส่วนความฉลาดรู้การอ่านที่อยู่ในระดับสูงมีอยู่ร้อยละ 0.2 ต่ำกว่านักเรียนใน 20 ประเทศ หรือเขตเศรษฐกิจที่มีถึงร้อยละ 10 ทั้งนี้ความฉลาดรู้ด้านการอ่านนั้นมีความสัมพันธ์กับความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากนักเรียนไม่คุ้นเคยกับข้อสอบที่มีลักษณะเฉพาะตามแนวทาง PISA เนื่องจากครูไม่สร้างข้อสอบลักษณะนี้ในการจัดการเรียนการสอน หรือการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน ดังนั้นจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน (Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2019) ซึ่งจากผลการวิจัยเพื่อการพัฒนาครูภาษาไทยด้านการสร้างและพัฒนาข้อสอบเพื่อประเมินการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา โดย Iemjinda, and Rodsin (2017) ได้ให้ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับการแก้ปัญหาดังกล่าวไว้ว่า ควรพัฒนาผู้สอนให้สามารถสร้างหรือพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทาง PISA เพื่อจะได้นำมาใช้ในออกแบบการเรียนการสอนให้ตอบสนองรับกับแนวทางการประเมินในระดับสากลได้อย่างประสบผลสำเร็จ

เมื่อพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาจากที่กล่าวมาข้างต้นนี้แล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ พบว่ามีการใช้แนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ผสมผสาน (Blended Learning) มาพัฒนาเป็นหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อให้ได้ผลลัพธ์จากการเรียนที่ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bonk, and Graham (2006) ที่กล่าวว่าการเรียนแบบผสมผสานระบบการเรียนที่หลากหลายเข้าด้วยกันเป็นการแก้ปัญหาที่หลากหลายในการเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Carman (2005) และ Uwes (2008) ที่กล่าวว่าการเรียนแบบผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนทุกรูปแบบ กับการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิมที่มีการเผชิญหน้าระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน เป็นมุมมองที่มีผู้ยอมรับกันอย่างแพร่หลายมากที่สุด

บทความวิจัยนี้นำเสนอการพัฒนา รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ การสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA สำหรับพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูให้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยให้สอดคล้องกับการแข่งขันในระดับนานาชาติ

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ การสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA
2. เพื่อพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสร้างเครื่องมือ ประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสร้าง เครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยและพัฒนา (R & D) ในครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

#### ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อเอกสารแนวคิดทฤษฎี (Documentary Study)

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการ อ่านตามแนวทาง PISA ของนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อสังเคราะห์สมรรถนะ
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม
3. ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบหลักสูตร และศึกษา สาระสำคัญขององค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม
4. ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้รูปแบบหลักสูตร ตามแบบแผนการทดลองกลุ่ม เดียวประเมินก่อนและหลังรับการฝึกอบรม (One Group Pretest Posttest Design)

#### ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนาม (Field Study)

1. ศึกษาสภาพและความต้องการที่จำเป็น โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. ตรวจสอบความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม และคู่มือการใช้รูปแบบ หลักสูตรฝึกอบรม โดยเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ
3. หาคู่มือคุณภาพด้วยการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลจาก นักศึกษาวิชาชีพครูสาขาภาษาไทยที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

4. ศึกษาผลการใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาวิชาชีพรุ สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

### ขั้นตอนที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1. กลุ่มเป้าหมายศึกษาความต้องการจำเป็น ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพรุสาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ 397 คน (Yamane, 1973) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง ประชากร 47,302 คน

2. กลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบความเหมาะสม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน จากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ตามแนวทาง PISA 1 ท่าน ด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน ด้านภาษาไทย 2 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล 2 ท่าน

3. กลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบความยากง่าย (Difficulty) อำนาจจำแนก (Discrimination power) และความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินสมรรถนะ ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพรุสาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 30 คน ตามเกณฑ์ขั้นต่ำในการทดสอบความเชื่อมั่น (Yurdugul, (2008)

4. กลุ่มเป้าหมายในการหาคุณภาพความยากง่าย ( $p$ ) ค่าอำนาจจำแนก ( $r$ ) และค่าความเที่ยง ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ที่มีประสบการณ์สร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน 30 คน

5. กลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพรุสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และใช้แบบประเมินสมรรถนะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 30 ข้อ ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (inclusion criteria) โดยกำหนดเกณฑ์รับที่ระหว่าง 0 – 15 คะแนน

### ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบสอบถามความคิดเห็น เรื่องสภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพรุเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA เป็นแบบมีโครงสร้างและกึ่งโครงสร้าง แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่องสภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบหลักสูตร เป็นแบบตอบสนองคู่ แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1961) และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. แบบตรวจสอบความเหมาะสม เป็นแบบมีโครงสร้างและกึ่งโครงสร้าง แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่องความเหมาะสม แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1961) และตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. แบบประเมินสมรรถนะ เป็นแบบทดสอบ แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ประเมินสมรรถนะแบบแยกองค์ประกอบ รวม 30 ข้อ และตอนที่ 2 ประเมินผลงานการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA 4 ข้อ

### ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความเหมาะสมของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถามความคิดเห็น แบบตรวจสอบความเหมาะสม และแบบประเมินเสริมสมรรถนะ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
2. วิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความคิดเห็น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990)
3. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็น โดยหาค่าร้อยละ ค่าความถี่ (f) ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ( $PNI_{Modified}$ )
4. วิเคราะห์ข้อมูลแบบตรวจสอบความเหมาะสม โดยหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน เพื่อแปลความหมาย
5. วิเคราะห์แบบประเมินเสริมสมรรถนะ โดยหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเที่ยง (KR-20 Reliability)
6. วิเคราะห์ผลการประเมินสมรรถนะ ก่อนและหลังได้รับการฝึกอบรม โดยหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
7. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสมรรถนะด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะจากผลงานนักศึกษาวิชาชีพครู กับเกณฑ์ร้อยละ 70

### ผลการวิจัย

**วัตถุประสงค์ที่ 1** เพื่อการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA ผลการวิจัยพบว่า มุ่งองค์ประกอบสำคัญ 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 หลักการของรูปแบบหลักสูตร ประกอบด้วย 1) เป็นรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่เน้นการเสริมสร้างสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทาง PISA ไปพร้อมกับการสร้างเจตคติที่เห็นถึงประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้สามารถดำเนินการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และ 2) เป็นรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่เน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยใช้รูปแบบผสมผสานการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า กับการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมแบบออนไลน์ ด้วยการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมแบบ RICPAD ด้านที่ 2 จุดมุ่งหมายของรูปแบบหลักสูตร คือ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีสมรรถนะที่ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจและทักษะในการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน และมีเจตคติที่เห็นถึงประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้สามารถสร้างเครื่องมือได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านที่ 3 โครงสร้างของรูปแบบหลักสูตร ประกอบด้วย การฝึกอบรม 6 หน่วยการฝึกอบรม ได้แก่ หน่วยการฝึกอบรมที่ 1 เวลา 5 ชั่วโมง หน่วยการฝึกอบรมที่ 2 เวลา 4 ชั่วโมง หน่วยการฝึกอบรมที่ 3 เวลา 4 ชั่วโมง หน่วยการฝึกอบรมที่ 4 เวลา 5 ชั่วโมง หน่วยการฝึกอบรมที่ 5 เวลา 4 ชั่วโมง

และหน่วยการฝึกอบรมที่ 6 เวลา 4 ชั่วโมง รวมระยะเวลาในการฝึกอบรมตลอดหลักสูตร รวม 26 ชั่วโมง ด้านที่ 4 เนื้อหาสาระของรูปแบบหลักสูตร ประกอบด้วย 1) หน่วยการฝึกอบรมเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินความฉลาดรู้การอ่าน 2) หน่วยการฝึกอบรมเรื่องลักษณะของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน 3) หน่วยการฝึกอบรมเรื่องกรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน 4) หน่วยการฝึกอบรมเรื่อง การสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน 5) การเขียนคู่มือการให้คะแนนเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ การอ่าน และ 6) หน่วยการฝึกอบรมเรื่องการตรวจคุณภาพของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน ด้านที่ 5 กิจกรรมของรูปแบบหลักสูตร มี 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นทบทวนความรู้ (R - Review) 2) ขั้นชี้แนะ แนวทาง (I - Informing) 3) ขั้นนำเสนอเนื้อหา (C - Content) 4) ขั้นเรียนรู้สู่ทักษะ (P - Practice) 5) ขั้นส่งเสริมการนำไปใช้ (A - Adaptation) และ 6) ขั้นสรุปการเรียนรู้ (D - Discussion) ด้านที่ 6 สื่อและ แหล่งเรียนรู้ของรูปแบบหลักสูตร ประกอบด้วย 1) อุปกรณ์และเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถถ่ายทอดภาพและ เสียงในงานนำเสนอของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและวิทยากรได้ในแบบออฟไลน์ และแบบออนไลน์ 2) คู่มือการใช้ รูปแบบหลักสูตร ประกอบด้วย แผนการจัดการฝึกอบรม ใบความรู้ ใบงาน และเฉลยใบงาน และ ด้านที่ 7 การวัดและประเมินผลของรูปแบบหลักสูตร ประกอบด้วย 1) ใช้แบบประเมินสมรรถนะ ก่อนและหลังการ ฝึกอบรม 30 ข้อ และ 2) ใช้แบบประเมินคุณภาพผลงานการสร้างเครื่องมือหลังเข้ารับการฝึกอบรม ผลการ ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริม สมรรถนะการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.96$ , S.D. = 0.18)

**วัตถุประสงค์ที่ 2** เพื่อพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ การสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA ผลการวิจัยพบว่า เป็นการสร้างคู่มือ การใช้รูปแบบหลักสูตร โดยผู้วิจัยเขียนแผนการจัดการฝึกอบรม 6 แผนการจัดการฝึกอบรมตามโครงสร้างและ เนื้อหาสาระของรูปแบบหลักสูตรแต่ละหน่วย ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบหลักสูตร ฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตาม แนวทาง PISA โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.90$ , S.D. = 0.05)

**วัตถุประสงค์ที่ 3** เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริม สมรรถนะการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA ผลการวิจัยพบว่านักศึกษา วิชาชีพครูที่ได้รับการฝึกอบรมด้วยรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนี้ มีสมรรถนะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยก่อนการฝึกอบรมมีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X} = 15.43$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 4.67) หลังการฝึกอบรมมีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X} = 27.00$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.23) ค่า t เท่ากับ 12.98 และค่า sig เท่ากับ 0.00

**ตารางที่ 1** แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA ก่อนและหลังใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม

สมรรถนะในภาพรวม	N	$\bar{X}$	SD	t	p
ก่อนใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม	30	15.43	4.67	12.98*	0.01
หลังใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม	30	27.00	1.23		

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และผลการประเมินผลงานการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA หลังทดลองใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม มีค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$  = 10.90) คิดเป็นร้อยละ 90.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.16) ค่า t เท่ากับ 11.85 และค่า sig เท่ากับ 0.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 คือ 8.4 คะแนน

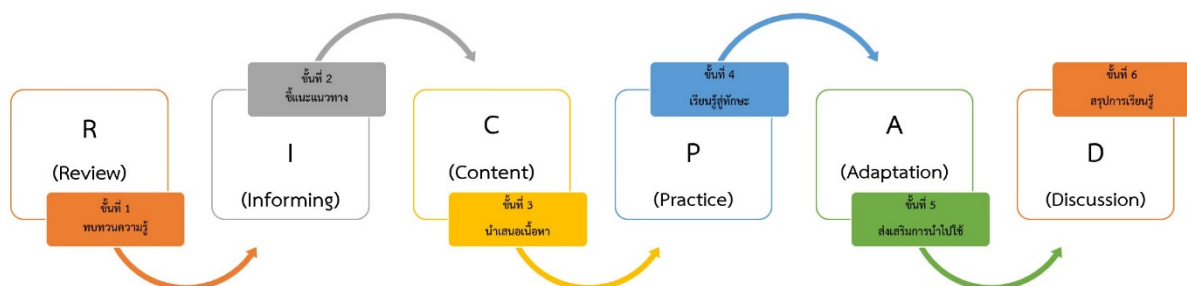
**ตารางที่ 2** แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะจากผลงานการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA หลังใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม

สมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู	ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม 12 = 8.40 คะแนน					
	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	t	p
หลังใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม	30	12	10.90	1.16	11.85*	0.01

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

## องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่นำเสนอจากการวิจัยนี้ได้แก่ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเสริมสมรรถนะของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยใช้ชื่อว่า RICPAD ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้



**รูปภาพที่ 1** RICPAD

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้ (R - Review) เป็นการให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิมเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ความรู้ใหม่ แล้วเสนอปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเรียนรู้ในลักษณะของการกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงจุดยืนตาม



ความคิดของตนเองที่มีต่อปัญหานั้นอย่างอิสระ เมื่อผู้เรียนร่วมกันแสดงจุดยืนครบทุกคนแล้ว แต่ละคนจะได้คิดทบทวนแนวคิดที่ตนมีต่อปัญหานั้นอีกครั้ง โดยไม่มีการตัดสินว่าแท้จริงแล้วควรจะต้องเป็นอย่างไร

ขั้นที่ 2 ชี้แนะแนวทาง (I - Informing) เป็นการชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ลักษณะเนื้อหาสาระที่จะเรียนรู้ แนวทางการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกทักษะ ตลอดจนการวัดและประเมินผล ให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจน ซึ่งจะทำให้สามารถร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง เกิดการวางแผนการเรียนรู้ และการบริหารจัดการเวลาในการฝึกทักษะ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ขั้นที่ 3 นำเสนอเนื้อหา (C - Content) เป็นการนำเสนอเนื้อหาสาระที่ใช้ในการเรียนรู้ที่กระชับ แต่ยังคงสาระสำคัญครบถ้วน ร่วมกับการแสดงตัวอย่าง หรือสาธิต โดยผู้สอนเป็นผู้นำเสนอ หรืออาจเป็นผู้เรียนเป็นผู้นำเสนอก็ได้ แต่อาจต้องมีการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบให้ชัดเจน ในขั้นนี้ผู้สอนจะคอยให้คำแนะนำในการสังเกตลักษณะสำคัญแก่ผู้เรียนก่อนเริ่มแสดงตัวอย่าง หรือสาธิต

ขั้นที่ 4 เรียนรู้สู่ทักษะ (P - Practice) เป็นการให้ผู้เรียนลงมือฝึกปฏิบัติ การทำกิจกรรมฝึกทักษะ หรือการค้นหาข้อเท็จจริง จากสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนด โดยเริ่มจากการปฏิบัติแบบมีตัวอย่างก่อน แล้วจึงให้ปฏิบัติแบบไม่มีตัวอย่าง จนผู้เรียนสามารถปฏิบัติเองได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ จนเกิดทักษะที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ส่งเสริมการนำไปใช้ (A - Adaptation) เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย ทั้งแบบจำลอง หรือแบบสถานการณ์จริง จนเกิดความชำนาญ

ขั้นที่ 6 สรุปการเรียนรู้ (D - Discussion) เป็นการให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อเท็จจริงที่ได้จากการเรียนรู้ เพื่อสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ โดยผู้สอนช่วยขยายความให้ถูกต้อง จากนั้นกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้สาระความรู้จากการสรุปในขั้นนี้ในการประเมินและสะท้อนความคิดเห็นต่อปัญหาที่เสนอไว้ในขั้นตอนที่ 1 อีกครั้ง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ยืนยันหรือปรับเปลี่ยนแนวคิดของตนเองอย่างมีวิจารณญาณ

## อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA จำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบหลักสูตร 3) โครงสร้างของรูปแบบหลักสูตร 4) เนื้อหาสาระของรูปแบบหลักสูตร 5) กิจกรรมของรูปแบบหลักสูตร 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ของรูปแบบ และ 7) การวัดและประเมินผลของรูปแบบหลักสูตร มีผลการตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิในระดับมากที่สุดทุกรายการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก่อนเป็นอันดับแรก จึงทำให้ได้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจกำหนดทิศทาง และรายละเอียดที่สำคัญขององค์ประกอบได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ Tabá (1962) ที่เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) วินิจฉัยความต้องการ 2) กำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาที่สังคมต้องการ 3) คัดเลือกเนื้อหาสาระที่จะนำมา

สอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตรงตามความต้องการของสังคม 4) จัดลำดับขั้นตอนและแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาสาระที่คัดเลือกไว้ 5) คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้เสริมเนื้อหาสาระและกระบวนการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย 6) จัดระเบียบ ลำดับขั้นตอน และแก้ไขปรับปรุงประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ และ 7) ประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งองค์ประกอบที่ได้นี้ครอบคลุมองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของหลักสูตร ตามแนวคิดของ Taba (1962); Tyler (1970); Ornstein, and Hunkin (2009) ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ วัตถุประสงค์ (Objectives) เนื้อหา (Content) ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences) และการประเมินผล (Evaluation)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA หรือคู่มือการใช้รูปแบบหลักสูตร ประกอบด้วยแผนการจัดการฝึกอบรม 6 หน่วย ตามโครงสร้างและเนื้อหาสาระของรูปแบบหลักสูตร ซึ่งแต่ละแผนการจัดการฝึกอบรมนั้น ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ใบความรู้ ใบงาน เฉลยใบงาน และแบบบันทึกผลการจัดการฝึกอบรม มีผลตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยดำเนินการเขียนแผนการจัดการฝึกอบรมตามแนวคิดขององค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตร โดยผู้วิจัยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดสมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ ในทุกหน่วยการฝึกอบรมอย่างชัดเจน เพื่อศึกษาและเรียบเรียงเนื้อหาการฝึกอบรม คัดเลือกสื่อและแหล่งเรียนรู้ ส่งเคราะห์รูปแบบกิจกรรมการฝึกอบรมที่เน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นสำคัญ และออกแบบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกัน สอดคล้องกับ Bangmo (2016); Smithikrai (2013) ที่ได้กล่าวถึงการจัดการฝึกอบรมว่าต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูที่ได้รับการฝึกอบรมด้วยรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA มีสมรรถนะสูงขึ้น โดยผลจากแบบประเมินสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยหลังทดลองใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนทดลองใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม และผลจากการประเมินผลงานการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA หลังทดลองใช้รูปแบบ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ก่อนการฝึกอบรมนั้น ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การฝึกอบรม บทบาทหน้าที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผลการฝึกอบรมให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบอย่างชัดเจน ในระหว่างดำเนินการจัดการฝึกอบรมนั้น ผู้วิจัยในฐานะวิทยากรได้สร้างบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตรและยอมรับความคิดเห็นผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนอย่างเท่าเทียม โดยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม จัดเตรียมเอกสาร ใบงาน ใบความรู้ และใช้สื่อจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่น่าสนใจ และเมื่อพบว่าผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละหน่วยการฝึกอบรม จะให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในส่วนที่บกพร่องจนสามารถผ่านเกณฑ์การประเมินนั้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Bonk, and Graham (2006) ที่กล่าวถึงการผสมผสานการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติร่วมกับการเรียนบนเว็บด้วยเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุตาม

เป้าหมายของการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับ Bersin (2008) ที่กล่าวว่า การผสมผสานการเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์และสื่ออื่น ๆ ในการส่งผ่านความรู้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม สอดคล้องกับ Bangmo (2016); Smithikrai (2013) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมสามารถปรับปรุงและเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ หรือความชำนาญ (Skill) และทัศนคติ (Attitude) ที่เหมาะสมให้เกิดขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ (Organization Goal) และสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป (Environment) เพื่อยกระดับมาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้น ทำให้บุคลากรมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากยิ่งขึ้น

## สรุป

รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA ที่พัฒนาขึ้น เป็นรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่เน้นการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทาง PISA ไปพร้อมกับการสร้างเจตคติที่เห็นถึงประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้สามารถดำเนินการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ตามแนวทาง PISA ได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นสำคัญ มีลักษณะเป็นรูปแบบผสมผสานการจัดการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้ากันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมและวิทยากรในห้องเรียน กับการจัดการฝึกอบรมแบบประสานเวลากันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมและวิทยากรบนออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีองค์ประกอบสำคัญประกอบด้วย หลักการของรูปแบบ จุดมุ่งหมายของรูปแบบหลักสูตร โครงสร้างของรูปแบบหลักสูตร เนื้อหาสาระของรูปแบบหลักสูตร กิจกรรมของรูปแบบหลักสูตร สื่อและแหล่งเรียนรู้ของรูปแบบหลักสูตร และการวัดและประเมินผลของรูปแบบหลักสูตร

## ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

### 1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบหลักสูตรที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสม ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบหลักสูตร จุดมุ่งหมายของรูปแบบหลักสูตร โครงสร้างของรูปแบบหลักสูตร เนื้อหาสาระของรูปแบบหลักสูตร กิจกรรมของรูปแบบหลักสูตร สื่อและแหล่งเรียนรู้ของรูปแบบ และการวัดและประเมินผลของรูปแบบหลักสูตร ดังนั้น หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรพิจารณาแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นให้แก่นักศึกษา เพื่อเป็นการเสริมศักยภาพความรู้ ความเชี่ยวชาญให้สามารถเรียนรู้สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงาน และสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล



ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า รูปแบบหลักสูตรที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสม เป็นคู่มือการใช้รูปแบบหลักสูตรที่ประกอบด้วยแผนการจัดการฝึกอบรม 6 หน่วย ดังนั้น หน่วยงานที่ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทาง PISA ให้แก่บุคลากรสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทที่เกี่ยวข้อง โดยให้ความสำคัญกับการศึกษารายละเอียดรูปแบบกิจกรรมเสริมสมรรถนะของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม RICPAD ที่เน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นสำคัญ ก่อนที่จะออกแบบกิจกรรมการฝึกอบรมขึ้นใหม่

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูที่ได้รับการฝึกอบรมตามรูปแบบหลักสูตรมีสมรรถนะสูงขึ้น ดังนั้นหน่วยงานที่จัดฝึกอบรมควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ก่อนเริ่มการฝึกอบรม ควรชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์การฝึกอบรม บทบาทหน้าผู้เข้ารับการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผลการฝึกอบรมให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบอย่างชัดเจน

1.2 ผู้ที่เป็นวิทยากรการฝึกอบรม ควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกัลยาณมิตร รับฟังความคิดเห็นผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนอย่างเท่าเทียม อำนวยความสะดวกผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม จัดเตรียมเอกสาร ใบงาน ใบความรู้ ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจ สามารถใช้ได้ในรูปแบบผสมผสาน

1.3 ดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้เป็นแนวทาง และเมื่อพบว่าผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละหน่วยการฝึกอบรม ผู้ที่เป็นวิทยากรการฝึกอบรมควรให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในส่วนที่บกพร่องจนสามารถแก้ไขให้ผ่านเกณฑ์การประเมินนั้นได้ ก่อนที่จะเข้าสู่หน่วยการฝึกอบรมต่อไป

## 2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็น ดังนี้

2.1 เนื่องจากการวิจัยนี้มุ่งส่งเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ในสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณและอุดมการณ์ความเป็นครู และคุณสมบัติที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพของคณะกรรมการคุรุสภา

2.2 เนื่องจากการวิจัยนี้พัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่เน้นเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีเนื้อหาการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ให้ครบทั้ง 3 ด้าน ตามแนวทางของ PISA ประกอบด้วย ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ และความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ ให้สอดคล้องกับการร่วมยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ ของ PISA

2.3 เนื่องจากการวิจัยนี้มุ่งประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพียงเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการประเมินความพึงพอใจเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม สำหรับใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงรูปแบบการจัดการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

## References

- Bangmo, S. (2016). *Techniques in training and conference*. (6<sup>th</sup> ed.). Bangkok: Witthayaphat.
- Bersin, J. (2008). *The Training measurement book: best practices, proven methodologies, and practical approaches*. San Francisco, CA: Pfeiffer publishing.
- Bonk, C. J., & Graham, C.R. (2006). *The handbook of blended learning: global perspectives, local designs*. San Francisco, CA: Pfeiffer publishing.
- Carman, J. M. (2005). *Blended Learning Design: Five Keys Ingredients*. Retrieved Jan 15, 2021, from <http://www.agilantlearning.com/pdf/Blended%20L.pdf>.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5<sup>th</sup> ed.). New York: Harper & Row.
- lemjinda, M., & Rotsin, P. (2017). A Development of Learning and Teaching assessment and measurement Tools for Student Primary School Basic Education Teaching Thai Language. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(1), 1182-1196.
- Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. (2019). *PISA summary 2018*. Bangkok: Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology.
- Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill Book Company Inc.
- Ornstein, A. C., & Hunkins, F. P. (2009). *Curriculum: foundations, principles, and issues 5th ed*. Boston: Pearson.
- Smithikrai, C. (2013). *Personnel training in organizations*. (8<sup>th</sup> ed.). Bangkok: Chulalongkorn University.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace, and World.
- Tyler, R. W. (1970). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Uwes, A. C. (2008). *Dimensi Model Blended Learning*. Retrieved Jan 15, 2021, from <http://fakultasluarkampus.net/2008/11/dimensi-model-blended-learning>.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: New York: Harper & Row.
- Yurdugul, H. (2008). Minimum Sample Size for Conbrach's Coefficial Alpha: A Monte Carlo Study. *H.U. Journal of Education*, 35, 397-405.